

Emlékkönyv készítése Typst-tal

PCLinuxOS Magazine - 2026. április

Írta: David Pardue (kalwisti)

Nemrég készítettem egy emlékkönyvet a gimnáziumi osztályom 50. éves találkozására. A Találkozó Szervezőbizottsága istentiszteletet tervezett elhunyt osztálytársaink emlékére, és akart egy programfüzetet az ünnepségre. A rendelkezésre álló eszközök közül – mint például a Scribus, Adobe InDesign, Canva, LaTeX – a Scribus-t vagy az InDesign-t soha nem használtam (és nem volt elég idő megtanulni ezeket a programokat a határidő előtt). A Canva-ismereteim alapszintűek; bár egyszerű volt létrehozni egy füzetet a temetéshez, de egy tisztességes, kéthasábos, automatikus szövegtördeléses elrendezés készítésével megküzdöttem.

Mivel az emlékkönyv inkább szöveg-, mintsem grafikaközpontú, úgy gondoltam, a LaTeX és a Typst jó alternatívák lennének. Tapasztalataim alapján tudtam, hogy a LaTeX képes kezelni ezt a feladatot, de meg akartam próbálni a Typst-tel. Typst könnyen elkészített két szép füzetet, ezért szeretném megosztani a munkámat arra az esetre, ha hasonló dokumentumokat kellene készíteni.

Tervezési szempontok

Nem vagyok sem grafikus, sem képzett nyomdász. Kutatásaim alapján azonban ezeknek

a füzeteknek a (tipográfiai) célja egy üde, letisztult és konzervatív szerkezet. Kerüljük a túl sok egyedi betűtípus használatát, és tartózkodjunk a szokatlan szövegigazításoktól.

Állj ellent a „túlcifrázás” kísértésének: fogd vissza a grafika és a szín(ek) használatát. Kerüld a cirkalmas betűtípusokat; általános tipp, hogy használj egyetlen serif betűtípust, egy egyszerű, olvasható sans-serif betű mellett. Kerüld a túl sok rendezetlenséget. A legfontosabb tanács, hogy ne légy túl kreatív olyan komoly dologban, mint egy temetési program.

„Celebration of Life” füzet

Kezdjük egy (anonimizált) „Életünnap” füzetel. Nyilvánosan megosztottam a projektet a Typst webalkalmazásból; egy csak-olvasható hivatkozás, ami azt jelenti, hogy a projekt belső fájljai megtekinthetők és letölthető a belőlük készült PDF-fájl. (jobbra fent)

<https://typst.app/project/rZq9RCkcAWCazxHveFjySh>

Temetési programfüzet készítése olyan feladat, ami a gyász, a rendkívüli stressz időszakára esik, és gyakran meglehetősen rövid idő áll rendelkezésre. Kérlek, ne felejtse, hogy nincs „mindenre jó” megoldás; a füzetnek annyira egyedinek kell lennie, amennyire az elhunyt volt. Például a vallási tartalom mennyisége

személyenként változó csakúgy, mint a fényképek száma és a szöveg mennyisége.

A megemlékezés rendje olyan, ami a legjobban megfelel az elhunyt családjá számára. A megfontolandó szempontok között szerepel: a búcsúztatás egyházi vagy világi? Lesznek-e imák, lelkész, különleges vers(ek), különböző

előadó(k), videós búcsúztatás, vagy zenei válogatás?

Ez a négyoldalas füzet a „Beige Simple Memorial Services Program” ingyenes [Canva sablon](#) alapján készült. Tetszik az ízléses, visszafogott kialakítása. Ha más lehetőségeket szeretnél megnézni, a [Sablonok](#) alatt írd be a „memorial booklets” vagy „funeral program” keresési kifejezéseket.

A Typst kódjának néhány elemét elmagyarázom, amiken elgondolkodhatsz.

Az első: a papír mérete „us-statement” (más néven „half letter” méret [5,5“ x 8,5“ vagy 140 mm x 216 mm]). Erről a cikkem „Lapgeometria és -elrendezés” részében még lesz szó.

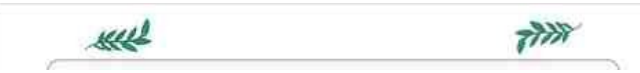
A második: a virágokat (floral ornaments) a Typst [box](#) funkciója adja, ami vette egy levél képét (.png), majd a dobozok a fejléc és lábléc területére helyezte. A [spacing](#) függvény (“ #h(1fr) ”) térközzel tördelve, illetve szétválasztva helyezi el a leveleket a fejléc és a lábléc két végén:

header: `[#box(image(“orn-leaves-green.png”, width: 15%)) #h(1fr) #box(image(“orn-leaves-green-rotated.png”, width: 15%))],`

footer: `[#box(image(“orn-leaves-green.png”, width: 15%)) #h(1fr) #box(image(“orn-leaves-green-rotated.png”, width: 15%))],`

Aszimmetrikus kontraszt érdekében a lap jobb oldalán a leveleket GIMP-pel elforgattam. Találtam még a [ingyenes online eszközt](#) is az

eredeti .png ikon színének feketéről zöldre történő egyszerű megváltoztatására.

Nyugodtan kereshetsz más nyomtatható ornamentumokat, vagy [feluron](#)-okat az ízlésednek megfelelő kinézet kialakításához.

Az oldalkeret, vagy szegély a „background” paraméterrel és a Typst [rectangle](#) (téglalap) függvényével készült. A „100% - 2,25cm” a **width** (széles) és **height** (magas) értékéből von le. A „radius” paraméter szabályozza a sarkok kerekítettségét. A „stroke” (vonal) színe tetszés szerint változtatható. A „fill” (kitöltés) színe átkapcsolható, kísérletezhetsz a „[transparentize](#)” (átláthatóvá) paraméterrel is (ami egy adott tényező szerint átlátszóbbá tesz egy színt).

background: `rect(width: 100% - 2.25cm, height: 100% - 2.25cm, stroke: gray, radius: 7pt, fill: gray.transparentize(95%)),`

Celebrating the life of

A mintában az elsődleges betűtípus Libre Baskerville [serif], a kontrasztot pedig egy kevés Linux Biolinum [sans serif] betűtípus adja. Mindazonáltal, arra biztatlak, hogy az igényeidnek megfelelően változtasd meg a betűtípus(oka)t.

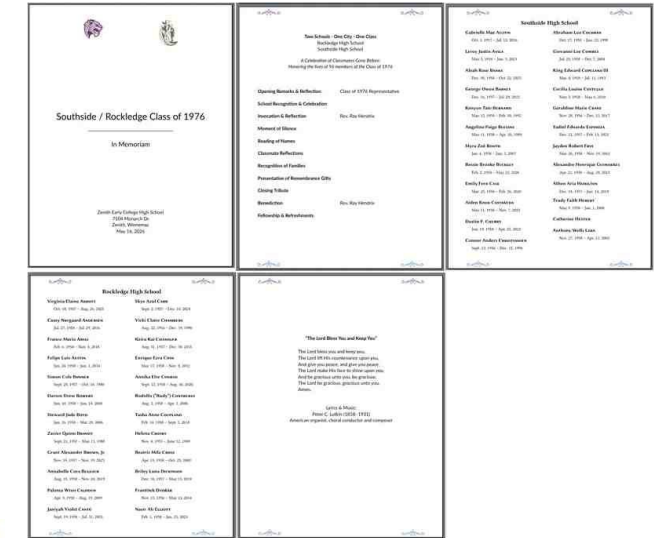

The PCLinuxOS Magazine
Created with Scribus

Emlékkönyv

A következő, az osztálytalálkozóra készített nyolcoldalas emlékkönyvből készített (anonimizált) [montázs](#). Nyilvánosan megosztottam a projektet a Typst webalkalmazásból csak olvashatóként.

<https://typst.app/project/rIICiwoISIKFwhKOMj5Hx>

Megjegyzés: a képernyőképből három belső oldalt kihagytam a helytakarékoság érdekében.

A papírméret „us-statement” (más néven „half letter” méret [5,5“ x 8,5“ vagy 140 mm x 216 mm]). Erről a cikkem „Lapgeometria és -elrendezés” részében még lesz szó.

Miként az „Életünne” füzetnél, a díszeket itt is a Typst [box](#) függvényével adtam hozzá, ami veszi a [fleuron](#) képet (.png), majd a dobozokat a fejlécben és láblécben helyezi el. A [spacing](#)

függvény (“#h(1fr)”) a díszeket térközzel tördelve, illetve szétválasztva helyezi el a leveleket a fejléc és a lábléc két végén:

```
header: [#box(image("fleuron-3-purple.png",  
width: 15%)) #h(1fr) #box(image("fleuron-3-  
purple.png", width: 15%))],
```

```
footer: [#box(image("fleuron-3-col-blue.png",  
width: 15%)) #h(1fr) #box(image("fleuron-3-col-  
blue.png", width: 15%))],
```

A fejléc díszei lilák, hogy megfeleljenek Southside iskolai színének. A lábléc díszei columbia kékek, a Rockledge iskolai színére utalva. Egy [ingyenes online eszközt](#) használtam az eredeti fleuron színének (fekete) lilára és columbia kékre változtatásához.

Közös találkozó lévén, úgy döntöttünk, hogy a jobb olvashatóság érdekében az elhunyt osztálytársak listáját iskolánként különválasztjuk. Az egyes középiskolánál a névsor vezetéknev szerinti ábécé-rendbe szedett. A Typst „small capitals” (kiskapitális) funkciójának használata mellett döntöttem, hogy némi kontrasztot adjak a vezetékneveknek, pl „#smallcaps[Smith]”.

A „place” függvénnyel úgy tudtam az Iskola nevét az oldal közepére helyezni, hogy nem kellett kilépnem a kétoszlopos környezetből (így elkerültem, hogy nem kívánt extra térköz keletkezzen): (fent, középen)

```
#set page(columns: 2)  
#place(  
top + center,  
float: true,  
scope: "parent",  
text(1.2em, weight: "bold")  
Southside High School  
)
```

```
= Gabrielle Mae #smallcaps[Austin]
```

```
#v(0.25cm)
```

```
Oct. 1, 1957 -- Jul. 12, 2016
```


Az egyes nevek utáni dátumok behúzásához (ami egy legfelső szintű címsor) a Typst `par[agraph]` függvényének „first-line-indent” paraméterét „all true”-ra: (igaz) állítottam, 1,5 cm behúzással. Ez segít abban, hogy az osztálytársak neve és életük dátumai diszkrét vizuális „blokkot” alkossanak.

```
// Use 'all: true' to indent the first paragraph  
after  
// headings and grids as well  
#set par(first-line-indent: (amount: 1.5em,  
all: true))
```

Lenyűgöző, ahogy Typst algoritmus a kétoszlopos elrendezésben a szöveg kiegyensúlyozására működött. Ennek ellenére gondosan ellenőriztem, hogy nincsenek-e helytelen oszlop-, vagy oldaltörések, és találtam párat. Ha kézzel kell elhelyezni egy oszlopon belül törést, használd a `colbreak` parancsot „#colbreak()”.

Lageometria és -elrendezés

A projektben az volt a kihívás, hogy korábban nem készítettem hajtogatott, [gerincében fűzött](#) füzetet. Nem értettem az oldalpárok elvét, amíg ténylegesen nem készítettem fizikai makettet a füzet(ek)ről. Rengeteg nyomtatot, tixo-szalagot és papírlapok vágásával töltött időt pazaroltam el. Remélhetőleg a kísérletezéssel megkíméllek némi fejfájástól.

Ahogy korábban említettem, a projektek oldalmérete half letter (5,5” x 8,5” vagy 140 mm x 216 mm), mert minden nyomtatott lapra két oldal kerül, és a lap kétoldalasan nyomtatott — vagy fénymásolt. Ezután a lapokat félbehajtuk, egymásba rakjuk, és tűzőkapcsokkal a hajtási vonal mentén összekapcsoljuk.

Hogy tisztázzuk, a két oldal egy lapra felosztás (füzetek esetén szabvány) kiterítve szabványos US letter méretű papírt ad ki: 8,5” x 11” vagy 216 mm x 279 mm. Amikor a letter méretű papírt kinyomtatják és félbehajtják lesz az 5,5” x 8,5” oldalméretű a füzet.

A bekötéshez a füzetek oldalszáma 4 többszöröse kell legyen, például: 4, 8, 12, 16,

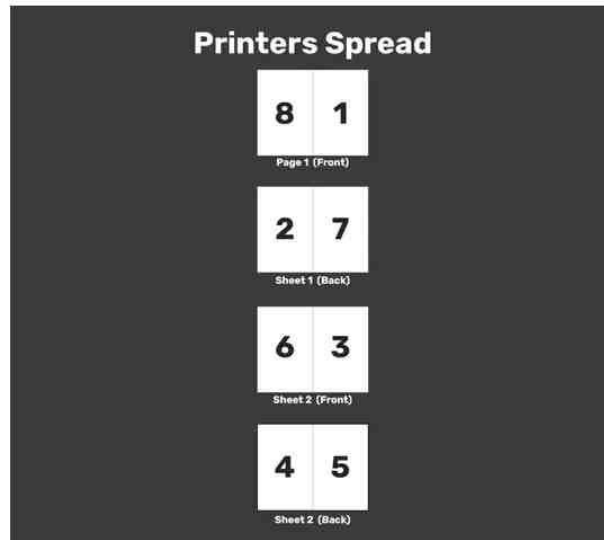
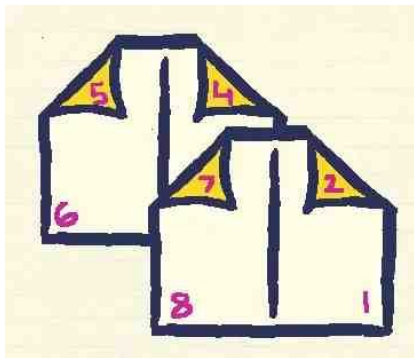
20, 24 stb. A füzet oldalai úgy rendeződnek el, hogy négy oldalt egy papírlapra (2-t előre és 2-t a fonákra) nyomtatnak, majd félbehajtják azt.

Ezt a „4 többszöröse szabályt” magad is kipróbálhatod néhány üres papírlappal. Ha félbehajtasz egy lapot, 4 oldalt kapsz. Ha összehajtasz egy másik lapot, és beágyazod az elsőbe, akkor 8 oldalad van. És így tovább...

Lapelrendezés (kilövés)

A kilövés az oldalak olyan átrendezését jelenti, hogy azok a nyomtatáskor a hajtogatáshoz és fűzéshez megfelelő sorrendbe kerüljenek. Egy nyolcoldalas füzet kilövésének szemléltetéseként javaslom, hogy nézd meg [Eric Forest](#) oktató videójának első 10 percét. Nagyon megéri a ráfordított időt.

A következő egyszerű ábrák bemutatják, hogy egy nyolcoldalas emlékkönyv kilövése milyen:

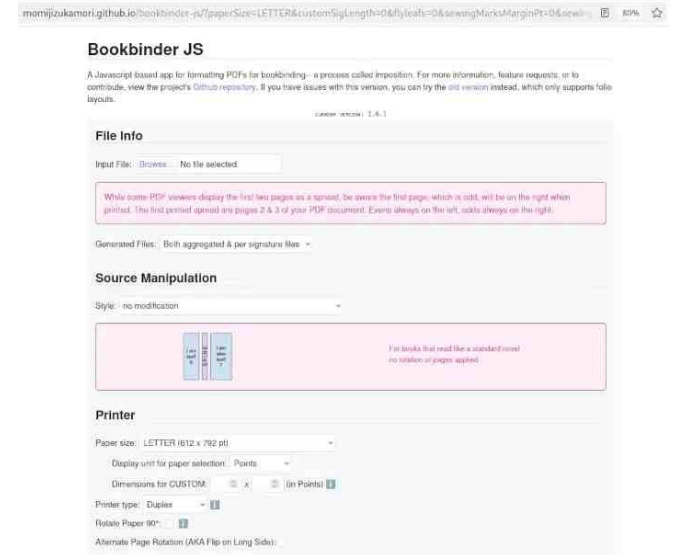
Az „Életünnepe” füzet helyes oldalelrendezési (kilövési) sorrendje a következő:

4,1
2,3

Bookbinder JS

A füzet kinyomtatása előtt el kell rendezni az oldalakat. Szerencsére van erre egy kiváló webes eszköz a [Bookbinder JS](#), ami Javascript-alapú alkalmazás PDF-fájlok formázására könyvkötéshez, azaz kilövésére.

Bookbinder JS jól működik, és ingyenes. [Annesi Bindings](#) készített egy oktatóvideót, az alkalmazás használata alapjainak bemutatására (4:26 perctől 5:59 percig). (kép, jobbra fent)

PDF nyomtatása kilövés után

A PDF-fájl kilövése után kinyomtatható. Tapasztalatom szerint a füzetnyomtatás fura lehet, és némi próbálkozással és hibával járhat. Ez függhet a használt nyomtató típusától. (Tesztjeimet a körülbelül 18 éves megbízható Brother HL-2070N monokróm lézer nyomtatómmal végeztem.)

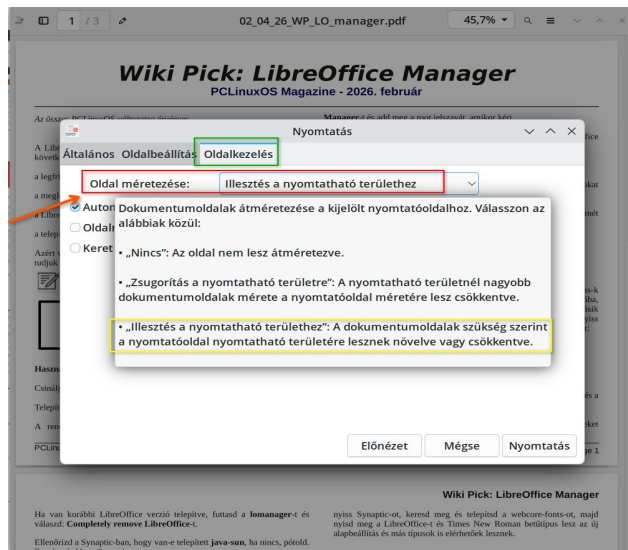
Problémát okozott, hogy az ornamentumok és virágdíszek a képernyőn a PDF-fájlból jól látszódtak, de a nyomtató dokumentum nyomtatásakor egy részüket levágta. Az online keresés szerint az okokat valószínűleg (a.) az oldal-átméretezés lehetőségében vagy (b.) a nyomtató nem nyomtatható margóinál kell keresni.

Az átméretezés paraméternél: a nyomtatás „Aktuális méretben” esetén a szélekhez közeli fejléc a nem nyomtatható szegélybe tolódhat. „Illesztés a nyomtatási területhez”, vagy az „Illesztés a teljes oldalra” opcióval a fejléc látható marad.

Ami a nyomtató nem nyomtatható margóit illeti: a legtöbb asztali nyomtató nem tud az oldal legszélére nyomtatni, így a tetejéhez túl közelre tervezett fejlécek akkor is sérülhetnek, ha a beállítások helyesnek tűnnek.

Evince-nél és Atril PDF-olvasónál a problémát az Oldalméretezési opcióval oldottam meg. (a képernyőkép az előbbiről készült):

Az Oldalkezelés → Oldal méretezése résznel válaszd az „Illesztés a nyomtatható területhez” opciót.

Következtetés

Őszintén remélem, hogy egyhamar nem tapasztalod meg szeretett személy elvesztését, ha mégis, akkor ezek a Typst projektek talán segítenek mutatós emlékkönyv létrehozásában. Bár a Typst nem grafikai tervezőeszköz, bizonyította sokoldalúságát a különböző típusú dokumentumok kiváló minőségű szedéssel történő előállításával.

További források

Annesi Bindings, “[How I Arrange and Print Pages for Bookbinding](#)” YouTube, 26 Nov. 2024 (9 min., 37 sec.)

A videó a Bookbinder JS webalkalmazás használatának alapjaival foglalkozik (4:26 – 5:59).

Forest, Eric, “[Preparing Booklets for Printing, 3 Ways](#)” YouTube, 12 Oct. 2022 (55 min., 53 sec.)

Az előadó világosan elmagyarázza, bemutatja, hogyan kell kilőni egy 8 oldalas füzetet, és a lehetséges különböző munkafolyamatokat [az Adobe InDesign segítségével] (0:00 – 10:15).

Schaefer, Ingo, (“[Seitenreihenfolge-Rechner](#)” (Oldalsorrend számoló))

Ez a praktikus eszköz kiszámítja a füzetek oldalainak kilövési sorrendjét. (A Bookbinder JS-től eltérően valójában nem hajtja végre a műveletet.) A kiszámított oldalsorrend kétoldalas nyomtatásra vonatkozik.

Emlékkönyv készítése Typst-tal

- **Bindung**(kötés) alatt → válaszd a **Rückensteckheftung**(gerincfűzés) opciót
- Töltsd ki a **Seitenanzahl** (oldalak száma) mezőt, és nyomd meg az Enter billentyűt
- A számoló a megfelelő kilövési sorrendet adja ki

